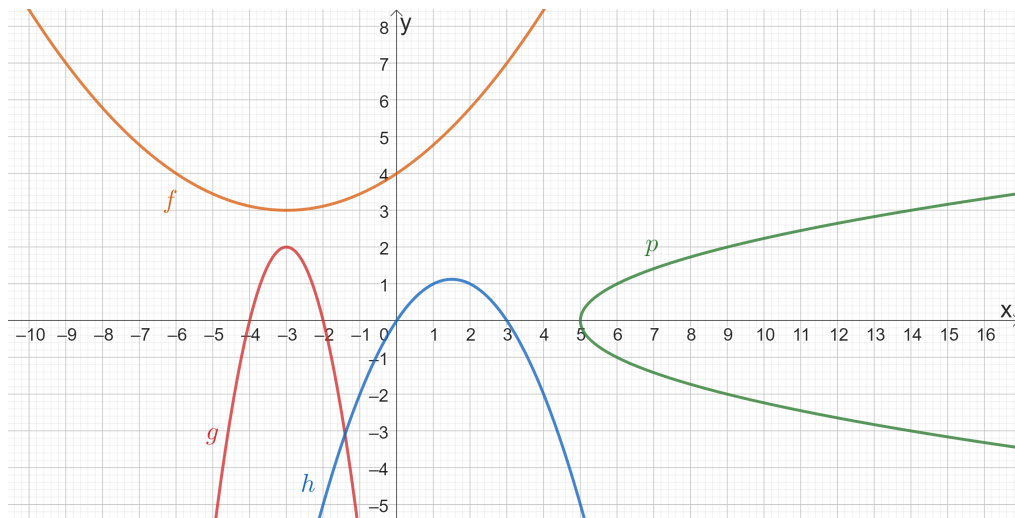

Kvadratické funkce

1) Určete rovnice parabol f, g, h, p . Je každá parabola grafem kvadratické funkce proměnné x ?

2) Napište předpis kvadratické funkce $y = f(x)$, víte-li, že:

- a) Maximum funkce f je $[2, 1]$ a graf prochází počátkem soustavy souřadnic.
- b) Funkce f je sudá, minimum má v bodě $[0, -3]$ a graf prochází bodem $[2, 5]$.
- c) Jejím oborem hodnot je $H_f = (-\infty, 5]$ a graf prochází body $[-1, 2]$ a $[5, 2]$.
- d) Graf prochází body $[1, -6]$, $[3, 2]$ a $[5, 2]$.
- e) Graf prochází body $[0, 0]$, $[1, 1]$ a $[6, -4]$.
- f) Graf prochází body $[0, 0]$, $[1, 1]$ a $[1, 3]$.

3) Lze zadanými body v úlohách 2d) a 2e) proložit parabolou danou rovnicí

$$x = ay^2 + by + c,$$

kde $a, b, c \in \mathbb{R}$ jsou nějaká čísla?

4) Předpis kvadratické funkce upravte na vrcholový tvar, tedy na tvar

$$y = A(x + B)^2 + C,$$

kde $A, B, C \in \mathbb{R}$ jsou nějaká čísla a určete vrchol paraboly.

a) $y = x^2 + 4x + 7$

b) $y = x^2 + 6x$

c) $y = x^2 + 5x$

d) $y = -x^2 + 2x$

e) $y = 2x^2 - 12x$

f) $y = 3x^2 + 2x$

g) $y = \frac{2}{3}x^2 + x - 1$

h) $y = x^2 + \sqrt{3}x$

Výsledky:

1) Paraboly f, g, h jsou grafy kvadratických funkcí, parabola p není grafem funkce.

$$f: y = \frac{1}{9}(x+3)^2 + 3 = \frac{1}{9}x^2 + \frac{2}{3}x + 4$$

$$g: y = -2(x+3)^2 + 2 = -2(x+2)(x+4) = -2x^2 - 10x - 16$$

$$h: y = -\frac{1}{2}x(x-3) = -\frac{1}{2}x^2 + \frac{3}{2}x$$

Poznámka: Vrchol má v bodě $[\frac{3}{2}, \frac{9}{8}]$, ale jeho y -ovou souřadnici z obrázku nevyčteme. Vyčteme ale průsečíky paraboly s osou x a její rovnici tedy můžeme hledat ve tvaru $y = Ax(x-3)$, kde A je neznámé číslo. To zjistíme tak, že do této rovnice dosadíme další bod, kterým parabola prochází, např. $[-1, -2]$.

$$p: x = y^2 + 5$$

2)

a) $y = -\frac{1}{4}(x-2)^2 + 1 = -\frac{1}{4}x(x-4) = -\frac{1}{4}x^2 + x$

b) $y = 2x^2 - 3$

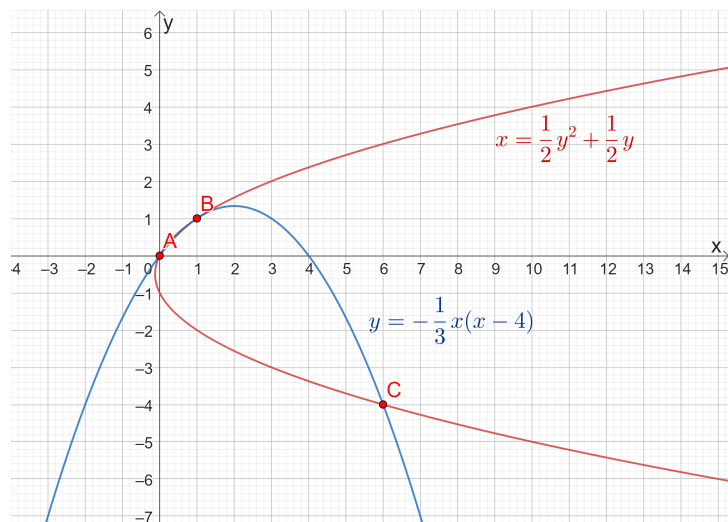
c) $y = -\frac{1}{3}(x-2)^2 + 5 = -\frac{1}{3}x^2 + \frac{4}{3}x + \frac{11}{3}$

d) $y = -(x-4)^2 + 3 = -x^2 + 8x - 13$

e) $y = -\frac{1}{3}x(x-4) = -\frac{1}{3}x^2 + \frac{4}{3}x$

f) Taková funkce neexistuje, neboť požadujeme, aby splňovala $f(1) = 1$ a zároveň $f(1) = 3$, což je ve sporu s definicí funkce.

3) V případě 2d) nelze, v případě 2e) lze: $x = \frac{1}{2}y^2 + \frac{1}{2}y$

4)

a) $y = (x + 2)^2 + 3$, vrchol $[-2, 3]$

b) $y = (x + 3)^2 - 9$, vrchol $[-3, -9]$

c) $y = (x + \frac{5}{2})^2 - \frac{25}{4}$, vrchol $[-\frac{5}{2}, -\frac{25}{4}]$

d) $y = -(x - 1)^2 + 1$, vrchol $[1, 1]$

e) $y = 2(x - 3)^2 - 18$, vrchol $[3, -18]$

f) $y = 3(x + \frac{1}{3})^2 - \frac{1}{3}$, vrchol $[-\frac{1}{3}, -\frac{1}{3}]$

g) $y = \frac{2}{3}(x + \frac{3}{4})^2 - \frac{11}{8}$, vrchol $[-\frac{3}{4}, -\frac{11}{8}]$

h) $y = (x + \frac{\sqrt{3}}{2})^2 - \frac{3}{4}$, vrchol $[-\frac{\sqrt{3}}{2}, -\frac{3}{4}]$